

آشنایی با دیوان محاسبات آلمان

به کوشش: اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل

دیوان محاسبات کشور

1394

کپی رایت: استفاده از این مطلب با ذکر منبع بلامانع است.

حسابرسی در دولت آلمان تاریخچه ای 300 ساله دارد . در سال 1714 میلادی شاه فردریک ویلیام اولین موسسه حسابرسی دولتی را تاسیس نمود . در سال 1948 دیوان محاسبات در شهر فرانکفورت تأسیس شد و در آغاز سال 1998 نه دفتر منطقه ای حسابرسی که به منظور بهینه سازی و افزایش کارایی حسابرسی دولت طراحی شده بودند، تشکیل شد . این دفاتر منطقه ای حسابرسی تابع دیوان محاسبات و منوط به نظارت این دیوان و رهنمود های فنی آن هستند. از اول جولای سال 2000، ساختمان مرکزی دیوان محاسبات در شهر بن مستقر شد .

دیوان محاسبات آلمان به بررسی مدیریت مالی دولت می پردازد. حسابرسی درآمد سالانه دولت و هزینه های بالغ بر بیش از 540 میلیارد یورو از وظایف آن می باشد . دیوان محاسبات بیشترین قدرت و نفوذ را در دولت دارد ، مطابق سلسله مراتب سازمانهای دولتی ، مقامی در شان ریاست جمهوری آلمان را دارا می باشد . دیوان محاسبات به عنوان یک نهاد مستقل به حسابرسی دولت بر مبنای قانون و نیز به ارزیابی تصمیم گیریهای سیاسی اتخاذ شده در انطباق با قوانین و مقررات قابل اجرا می پردازد . نیروی کار شاغل در دیوان محاسبات و 9 دفتر حسابرسی منطقه ای وابسته به آن جمعاً 1300 نفر می باشد .

طبق بند 2 ماده 114 قانون اساسی آلمان ، کارکنان دیوان محاسبات از استقلال قضایی برخوردار بوده ، حسابها را حسابرسی کرده ، عملکرد ، مقررات و رعایت مدیریت مالی را بررسی می نماید و گزارش سالانه خود را مستقیماً به پارلمان و دولت فدرال ارائه می دهد .

روشهای حسابرسی مستقل ، هدفگرا و مقصدگرا :

حسابرسی به موقع از برنامه های دولت

دیوان محاسبات دریافت ها ، هزینه ها و مجوز تعهدات ، داراییها و بدهیهای دولت فدرال را حسابرسی می کند ، همچنین اختیارات حسابرسی تمام برنامه های دولت که دارای پیامد مالی اند ، حتی اگر هزینه ای انجام نشده باشد ، را در بر می گیرد . (مانند روش اعطای قرارداد مشاوره مدیریت به عنوان بخشی از یک پروژه خصوصی سازی) . بنابراین حسابرسی بعد از اتخاذ تصمیم صورت می گیرد .

ساختار سازمانی دیوان محاسبات :

پروفسور دکتر دیتر انگلس ریئس دیوان فدرال آلمان می باشد که از 9 آوریل سال 2002 به این سمت نائل شده است .

نیروی کار فعال در حسابرسی دولت آلمان بالغ بر 1300 نفر است ، که در حدود نیمی از این نیروی کار در دیوان محاسبات و نیمی دیگر در ادارات حسابرسی منطقه ای مشغول به فعالیت هستند .

دیوان محاسبات از 9 بخش حسابرسی و 48 واحد حسابرسی تشکیل شده، که این 9 بخش در شهرهای برلین ، فرانکفورت ، هامبورگ ، هانوفر ، کوبلنز ، کلن ، مونیخ ، اشتوتگارت و ماگدبورگ واقع شده است .

تصمیم گیریها در امور حسابرسی توسط اعضای هیئت دیوان گرفته می شود . یک هیئت از دو عضو مدیر ارشد حسابرسی و مدیر حسابرسی تشکیل شده است . هیئت رئیسه دیوان نهاد تصمیم گیری است و برای مسائلی که به بیش از یک بخش حسابرسی یا مسائل عمده مربوط است ، تصمیم گیری می کند . هیئت رئیسه از رئیس دیوان ، معاون دیوان ، مدیران ارشد حسابرسی (مدیران 9 بخش حسابرسی) و چند مدیر حسابرسی (مدیران واحد حسابرسی) تشکیل شده است .

مسئولیت حسابرسی بخشهای نه گانه :

بخش مربوط به ریاست : این بخش مدیریت بودجه دیوان و ادارات حسابرسی منطقه ای را به عهده دارد ، همچنین مسئولیت ساختمانهای اداری ، مدیریت پرسنل ، سازماندهی عملیات و فن آوری ارتباطات نیز بر عهده این بخش می باشد .

بخش (1) : تاکید اصلی این بخش بر راهنمای حسابرسی ، قانون بودجه و اصلاحات اداری می باشد ، همچنین در ارائه گزارش به پارلمان و دولت آلمان نقش دارد .

بخش (2) : این بخش ، حسابرسی تعدادی از ادارات دولتی بزرگ را عهده دار می باشد همچنین با کمیسیون تخصیص در پارلمان در ارتباط است .

بخش (3) : این بخش حسابرسی خدمات پستی ، بانکداری پستی ، مخابرات ، بخش راه آهن و صندوقهای مالی را عهده دار است .

بخش (4) : وظیفه نظارت بر بودجه دفاعی و سرویسهای امنیتی داخلی بر عهده این بخش می باشد .

بخش (5) و (6) : این بخشها عمدتاً مسئول مسائل مربوط به امنیت اجتماعی هستند . بخش (5) مسئولیت حسابرسی بودجه وزارت اقتصاد و اشتغال و همچنین آموزش و پرورش و پژوهش و بخش (6) مسئولیت حسابرسی وزارت بهداشت و درمان و تامین اجتماعی را عهده دار می باشد .

بخش (7): این بخش از حسابرسی با مسائل مربوط به مدیریت پرسنل ، ساختار سازمانی و رویه ها ، خدمات پشتیبانی در خانه ، هزینه های نیروی انسانی و مسائل مربوط به فناوری اطلاعات در ارتباط می باشد .

بخش (8): حسابرسی مالیاتی ، گمرک و بودجه های مالی وزارتخانه های دولت بر عهده این بخش می باشد ، همچنین بررسی موضوعات مربوط به اتحادیه اروپا نیز از دیگر وظایف این بخش است .

انواع گزارش های منتشره :

دیوان محاسبات نتایج حسابرسی های خود را در صورتیکه حاوی مسائل مهم باشد به پارلمان و دولت فدرال آلمان ارائه می دهد . به عنوان یک اصل مهم ، گزارش های حسابرسی برای افرادی که در کار حسابرسی دخالتی نداشته ارسال نمی گردد ، با این حال گزارشات ویژه (خاص) و نتایج حسابرسی که به مجلس تقدیم می گردد ، منتشر می شود ، همچنین گزارش نتایج بررسیهای پارلمان و اقدامات اصلاحی که توسط قوه مجریه در خصوص این بررسیها و نتیجه گیریها اتخاذ می شود نیز منتشر می گردد ، این گزارشات همیشه در دسترس عموم قرار می گیرد و عبارتند از :

- گزارشهای سالانه
- گزارشهای ویژه
- نظریه های منتشر شده عملکرد دولت
- جزوات و رهنمودهای انتشار یافته در مطبوعات

منبع: دیوان محاسبات آلمان www.bundesrechnungshof.de